

Schoolondersteuningsprofiel SWV Deventer VO en VSO

Versie september 2020

Arkelstein 8

7414 EP Deventer

0570 - 504600

School voor praktijkonderwijs

Directeur: Lia Suurd portefeuillehouder 'zorg/ondersteuning'

Ondersteuningscoördinator: Evert Westers (bovenbouw)& Marloes van Bussel (Onderbouw)

Orthopedagoog: Maika Hak

Vooraf

Dit ondersteuningsprofiel is gebaseerd op het landelijk vastgestelde referentiekader voor passend onderwijs en kent drie onderdelen:

- Basisondersteuning
- Arrangementen
- Ambitie van de school

Basisondersteuning

In dit deel wordt aangegeven welke ondersteuning de school biedt in het kader van haar reguliere onderwijsaanbod. Binnen het samenwerkingsverband hebben de scholen afspraken gemaakt over het minimale niveau van de basisondersteuning geldend voor alle scholen van het samenwerkingsverband. U kunt de beschrijving daarvan vinden op de site van het samenwerkingsverband.

In dit schoolondersteuningsprofiel wordt in beknopte vorm aangegeven hoe deze school daar nader invulling aan heeft gegeven.

Arrangementen

Voor een aantal leerlingen is het onderwijs, ondanks de basisondersteuning, onvoldoende passend. Van overheidswege ontvangt het samenwerkingsverband middelen om scholen in staat te stellen aanvullende ondersteuning te bieden. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen lichte ondersteuning en zware ondersteuning. De lichte ondersteuning wordt gegeven op de reguliere scholen en op de school voor praktijkonderwijs. Voor de zware ondersteuning zijn leerlingen in veel gevallen aangewezen op het speciaal onderwijs.

In dit schoolondersteuningsprofiel staan de vormen van lichte en zware ondersteuning die de school biedt beschreven in de vorm van arrangementen.

Ambitie van de school

De scholen van het samenwerkingsverband streven naar een optimalisering van hun onderwijs- en ondersteuningsaanbod. In dit deel geeft de school aan welke hun ambitie is ten aanzien van het optimaliseren van het ondersteuningsaanbod.

1 Basisondersteuning

1. Preventieve en lichte curatieve functies	Op orde	In ontwikkeling	Niet op orde
1.1 Een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie (conform de protocollen).	X		
<p>Toelichting: Het Etty Hillesum Lyceum heeft een schoolbreed protocol voor dyslexie waarin nadere afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop leerlingen met dyslexie worden gesignaleerd en ondersteund op basis van een handelings- of ontwikkelingsplan. De school heeft de afgelopen jaren geen leerlingen met dyscalculie gehad. Leerlingen die zwak presteren op rekengebied krijgen ondersteuning vanuit het individueel ontwikkelingsplan (vergelijkbaar met OPP). Indien aan de orde zal voor leerlingen met een officiële dyscalculieverklaring de wettelijke toegestane faciliteiten gelden.</p>			
1.2 Preventieve of licht curatieve ondersteuning voor leerlingen die op enigerlei wijze achterstand dreigen op te lopen of hebben opgelopen op het aan hen aangeboden onderwijsprogramma.	X		
<p>Toelichting: Alle leerlingen volgen een individueel programma aansluitend bij het individuele ontwikkelingsniveau. Indien er sprake is van achterstanden wordt er remediërende lesstof aangeboden en kan verlengde instructie ingezet worden.</p>			
1.3 Onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen die binnen een bepaalde leerlijn voor een of meerdere vakgebieden bovengemiddelde begaafd zijn.	X		
<p>Toelichting: Binnen Arkelstein werkt iedere leerling op zijn/haar eigen niveau, zowel op theoretisch als op praktisch gebied, op basis van het individueel ontwikkelingsplan (OPP).</p>			
1.4 Onderwijsprogramma's en leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen die meer begaafd zijn.	n.v.t.		
<p>Toelichting: -</p>			
1.5 Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouwen, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.	X		
<p>Toelichting: De inrichting van de school is afgestemd op leerlingen met fysieke beperkingen. Zo is er sprake van een drempelloze toegang voor rolstoelers. Er zijn brede gangen, ruime leslokalen.</p>			

<p>Voor leerlingen met een fysieke beperking proberen we de omstandigheden op school zo goed mogelijk aan te passen om het reguliere programma te kunnen volgen. De aanpassingen worden vastgelegd in het OPP.</p>			
<p>1.6 (Ortho-)pedagogische en/of (ortho-)didactische programma's en methodieken die gericht zijn op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen.</p>	X		
<p>Toelichting: Er is beleid met betrekking tot de onderwerpen pesten, ondersteuning van sociale vaardigheden, verzuim, (seksueel) geweld en calamiteiten. Vormen van ondersteuning zijn de aanwezigheid van trainingen, handelings- of ontwikkelingsplannen, individuele begeleiding, protocollen (bijvoorbeeld pestprotocol) en gerichte registratie en melding (bijvoorbeeld verzuimregistratie) Er wordt gewerkt met o.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rots & Water • Sociale vaardigheden groepsgewijs • Girlstalk, Make a move. • Gesprekken met ondersteuningscoördinator, orthopedagoog of jeugdhulpverlener. • Naschoolse activiteiten Raster <p>Ook heeft de school een protocol 'Veilige school'.</p>			
<p>1.7 Een protocol voor medische handelingen.</p>	X		
<p>Toelichting: Medische behoeften van leerlingen worden vastgelegd in het OPP. Alle docenten helpen de leerling waar nodig herinneren aan medicatie-gebruik. Indien nodig is een aparte koelkast beschikbaar voor medicatie. Personeel voert geen medische handelingen uit, anders dan eerste hulp (BHV).</p>			
<p>1.8 De preventieve en curatieve zorg en ondersteuning die de school samen met ketenpartners kan bieden.</p>	X		
<p>Toelichting: Indien nodig wordt gebruik gemaakt van ambulante begeleiding. Op gebied van verzuim wordt samengewerkt met de leerplichtambtenaar. Op het gebied van psychosociale gezondheid wordt samengewerkt met de jeugdarts van de GGD. Voor deze samenwerking vormt het protocol verzuim de onderlegger. Tactus geeft voorlichting in de klas op het gebied van verslaving. Er zijn korte lijnen met de politie en de jeugdhulpverlening vanuit de gemeente Deventer. Elke zes weken is er binnen Arkelstein een ZAT+-overleg. Hierin hebben zitting: ondersteuningscoördinator, orthopedagoog, team toegang jeugd, jeugdpolitie, leerplichtambtenaar, jeugdarts GGD, betrokken mentor, welzijnswerk.</p>			

<p>2. Ondersteuningsstructuur</p>	Op orde	In ontwikkeling	Niet op orde
--	---------	-----------------	--------------

2.1 Organogram van de ondersteuningsstructuur	X		
<p>Toelichting: De ondersteuningsstructuur staat beschreven in een zorgplan. Er is een ondersteuningsgids in ontwikkeling.</p>			
<p>De ondersteuningsstructuur voorziet in:</p>			
2.2 Afstemming met ouders	X		
<p>Toelichting: Voor iedere leerling wordt jaarlijks een OPP opgesteld dat ook met ouders wordt besproken en waarin ouders inspraak hebben.</p>			
2.3 Zorgvuldige toelating	X		
<p>Toelichting: De toelating verloopt via de TLV-Commissie.</p>			
2.4 Een ingericht mentoraat	X		
<p>Toelichting: Op Arkelstein wordt gewerkt met stamgroepen. De (co)mentor is altijd aanwezig in een vaste klas. Elke leerling krijgt een mentor toegewezen. Iedere lesdag start en eindigt met een kwartier mentortijd.</p>			
2.5 Georganiseerde vorm van leerlingbespreking	X		
<p>Toelichting: Drie keer per jaar worden alle leerlingen besproken in een leerlingbespreking. Hierbij aanwezig zijn de mentoren, de ondersteuningsoördinator en op afroep de orthopedagoog en praktijkdocenten.</p>			
2.6 Een ondersteuningscoördinator/ intern begeleider	X		
<p>Toelichting: Op Arkelstein zijn twee ondersteuningscoördinatoren werkzaam. Eén voor de onderbouw en één voor de bovenbouw.</p>			
2.7 Een Ondersteunings Advies Team of Commissie van Begeleiding (ZAT)	X		
<p>Toelichting: Om de week komt het ondersteuningsteam bij elkaar. De deelnemers zijn de ondersteuningscoördinatoren, de orthopedagoog en de jeugdhulpverlener bij elkaar.</p>			

2.8 Een vertrouwenspersoon	X		
Toelichting: Arkelstein beschikt over drie vertrouwenspersonen die regelmatig worden bijgeschoold om deze taak zo goed mogelijk uit te voeren.			
2.9 Warme overdracht	X		
Toelichting: Voor alle nieuwe leerlingen vindt er een warme overdracht plaats tussen de leerkracht van groep acht en de nieuwe mentor en de ondersteuning. Voor alle zittende leerlingen vindt er aan het einde van het schooljaar een overdracht plaats tussen de huidige mentor en de nieuwe.			
2.10 Interne communicatie rond aanvullende en/of extra ondersteuning en/of specifieke bijzonderheden	X		
Toelichting: In het IOP van de leerling staat de ondersteuningsbehoefte van de leerling beschreven. Docenten informeren elkaar actief over de specifieke ondersteuningsbehoefte van leerlingen.			
2.11 De mogelijkheid een orthopedagoog/schoolpsycholoog te betrekken	X		
Toelichting: Arkelstein heeft een orthopedagoog in dienst.			

3. Planmatige aanpak	Op orde	In ontwikkeling	Niet op orde
De school beschikt over:			
3.1 Een omschreven signaleringssysteem. Met: <ul style="list-style-type: none"> Vaste momenten waarop onderzoek plaatsvindt naar didactische en praktische ontwikkeling aan de hand van signaleringsinstrumenten. Een vastgestelde procedure als problemen op praktisch, didactisch of sociaal emotioneel gebied worden signaleerd. Verzuimbeleid. 	X		
Toelichting: Zoals beschreven in het zorgplan van de school. Er is een ondersteuningsgids in ontwikkeling.			

<p>3.2 Een omschreven leerlingvolgsysteem waarbij van iedere leerling een dossier wordt bijgehouden waarin opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De cognitieve ontwikkeling. • De praktische ontwikkeling. • De sociaal-emotionele ontwikkeling. • De ontwikkeling op het gebied van arbeidsmatige vaardigheden. • De resultaten van aanvullende testen, toetsen en observaties. 	X		
<p>Toelichting: -</p>			
<p>3.3 Een procedure voor het opstellen en bewaken van handelingsplannen/ individuele ontwikkelingsplannen voor leerlingen die binnen de basisondersteuning aanvullende ondersteuning behoeven.</p>	X		
<p>Toelichting: -</p>			
<p>3.4 Een vorm van leerlingbespreking die gericht is op de onderlinge ondersteuning van het team t.a.v. de zorg waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Overleg over studievorderingen, gesignaleerde problemen, functioneren van jaargroepen. • Teamoverleg gericht op het vergroten van deskundigheid. 	X	X	
<p>Toelichting: Het overleg gericht op het vergroten van deskundigheid is in ontwikkeling.</p>			
<p>3.5 Een informatieprotocol dat vastlegt op welke wijze de contacten met ouders \ verzorgers en instanties verlopen indien zich problemen voordoen.</p>	X		
<p>Toelichting: Het informatieprotocol staat beschreven in het zorgplan en de schoolgids. Er is een ondersteuningsgids in ontwikkeling.</p>			

4. Een overeengekomen kwaliteitsniveau	Op orde	In ontwikkeling	Niet op orde
<p>4.1 De school voldoet aan de kwaliteitseisen conform het waarderingskader van de inspectie. Voor de school geldt tenminste het kwaliteitsniveau basistoezicht.</p>	X		
<p>Toelichting: -</p>			

4.2 De school heeft een zorgplan / zorgparagraaf	X		
Toelichting: Er is een ondersteuningsgids in ontwikkeling.			
4.3 De school gaat systematisch na in hoeverre haar inspanningen aangaande het zorgaanbod rendeert.	X		
Toelichting: - De leerlingen die gebruik maken van extra ondersteuning binnen het praktijkonderwijs, worden iedere 6 weken geëvalueerd. Na aanleiding van de evaluatie wordt de benodigde ondersteuning bijgesteld. De doelen worden aan het begin van het traject opgesteld en systematisch geëvalueerd. Het aantal leerlingen die extra ondersteuning behoeven wordt nauwlettend in de gaten gehouden.			

2 Arrangementen

2.1 Praktijkonderwijs

Inhoudelijke interventies

Doelgroep

Leerlingen waarvan verwacht mag worden dat zij het voortgezet onderwijs niet kunnen afsluiten met een diploma op tenminste vmbo-niveau vanwege hun cognitieve ontwikkeling.

De betreffende leerlingen voldoen aan de landelijke criteria die gelden voor praktijkonderwijs.

Interventies

Praktijkonderwijs omvat een samenhangend pakket aan onderwijs- en opvoedingsactiviteiten, waarbij de focus niet gericht is op een schoolafsluitend examen, maar op toeleiding naar arbeid, zelfstandig wonen, vrijetijdsbesteding en burgerschap. Kenmerkend zijn kleine groepen, intensievere individuele begeleiding op basis van een individueel ontwikkelingsplan, een aansluitend uitstroomprofiel, veel praktijkgericht onderwijs, waaronder interne en externe stage en nazorg bij het verlaten van de school.

Proces en structuur

Aanwezige deskundigheid binnen het team

De docenten hebben bij voorkeur een PABO opleiding genoten en hebben affiniteit met de betreffende doelgroep. De school bevordert dat docenten een master SEN-opleiding volgen.

Instructeurs zijn bij voorkeur vakmensen met pedagogische kwaliteiten. De pedagogische kwaliteiten wegen daarbij zwaarder.

Aanvullende deskundigheid binnen het team betreft een orthopedagoog, ondersteuningscoördinator en schoolmaatschappelijk werker.

Aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling

De groepen kennen een omvang van gemiddeld 15 leerlingen. Ze hebben een vaste mentor die voor de begeleiding van de groep en de individuele begeleiding extra tijd beschikbaar heeft. Deze mentor heeft 10 uur per leerling per jaar voor persoonlijke begeleiding, naast de gewone mentoruren. Stagedocenten hebben 30 uur per leerling om de stage goed te begeleiden.

Protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft

Voor elke leerling wordt een individueel ontwikkelingsplan (IOP) opgesteld. De schoolloopbaan kent vier fasen:

1. De kennismakingsfase: brede oriëntatie.
2. De fase oriëntatie op studie- en loopbaan; op basis van persoonlijke interesses, capaciteiten en de eigen inzet van de leerling.
3. Uitstroomfase: branchegerichte cursussen, externe stages en plaatsingsstages.
4. De naschoolse begeleiding.

Een groot deel van het lesmateriaal wordt aangepast en/of zelf ontwikkeld opdat het passend is voor het onderwijs aan deze doelgroep.

Inrichting ruimtelijk omgeving

Iedere groep heeft een eigen mentorlokaal, naast de vaklokalen waar de vaklessen gegeven worden.

Samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners.

Intensieve contacten met ouders. Minimaal 3 keer per jaar, waarvan in het eerste jaar minimaal 1 keer een huisbezoek. Na het eerste jaar vindt huisbezoekplaats indien dat wenselijk is.

Samenwerking met Arcade en Raster, waaronder afstemming van activiteiten die zij binnen de scholen doen, inzet van activiteiten in de klas.

2.2 Expertisepunt

Inhoudelijke interventies

Doelgroep

Leerlingen die problemen hebben van gedragsmatige, sociaal-emotionele, psychische of medische aard. Het betreft problemen die dusdanig zijn dat ze de schoolontwikkeling belemmeren en die niet binnen de setting van het praktijkonderwijs in de klas en de mentorgroep in voldoende mate opgevangen kunnen worden.

Interventies

De ondersteuning wordt naar behoefte ingevuld. De ondersteuning kan zich richten op zowel de leerling als de mentor / docenten. De interventies kunnen uiteenlopende vormen aannemen. Onderstaand een globaal overzicht.

Leerling zit primair in de reguliere setting.

Interventies gericht op de leerling

- Opvang aan het begin van de dag;
- Begeleidingsgesprekken gericht op het duiden van interacties;
- Mogelijkheid bieden tot afzondering;
- Opvang tijdens pauzes en/of vrije uren;
- Begeleiding bij planning, agendabeheer, leerstrategieën. En verder controle, aan- en afmelden, check spullen, ordenen.
- Begeleiding bij medicatie inname.
- Extra didactische ondersteuning bij de schoolvakken; toetsen maken, achterstanden in kaart brengen, toets inhalen etc.
- Training sociale vaardigheden / faalangst.

Interventies gericht op de docent

- (video) observaties van interacties in de klas en collegiale consultatie;
- Supervisie / intervisie;
- Bieden van handreikingen t.a.v. klassenmanagement.

Proces en structuur

Aanwezige deskundigheid binnen het team

Alle docenten hebben een PABO achtergrond. Docenten zijn aangesteld vanwege bewezen pedagogische en didactische kwaliteiten.

Aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling

Per dag is er één docent aanwezig in het EP. De ondersteuning is faciliterend aan het proces door de inzet van observaties en begeleiding in de groep.

Protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft

In het licht van een opgesteld individueel ontwikkelingsplan wordt de ontwikkeling van de leerling gevolgd. Naar behoefte wordt de ondersteuning ingevuld. Bij het volgen van de ontwikkeling wordt altijd de context

meegenomen. Er wordt gekeken naar de interactie van de leerling met volwassenen en met leeftijdgenootjes. Er wordt een weekoverzicht bijgehouden. Uitgangspunt is de handelingsgerichte diagnostiek.

Inrichting ruimtelijk omgeving

Er is permanent een apart lokaal op school beschikbaar.

Samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners.

Bij het opstellen van het ontwikkelingsperspectief en de nadere uitwerking daarvan in een individueel ontwikkelingsplan worden altijd de ouders betrokken. Zij dienen ermee in te stemmen.

Ouders worden wekelijks geïnformeerd over de ontwikkeling van hun kind.

Samenwerking met externe ketenpartners conform basisondersteuning.

2.3 Plusklas

Inhoudelijke interventies

Doelgroep

Leerlingen die problemen hebben van gedragsmatige, sociaal-emotionele of psychische aard. Het betreft problemen die dusdanig zijn dat ze de schoolontwikkeling belemmeren en die niet binnen de setting van het praktijkonderwijs in de klas en de mentorgroep opgevangen kunnen worden.

Interventies

Onderwijs overeenkomstig het curriculum van praktijkonderwijs. Het vakonderwijs wordt gevolgd in de praktijklokalen bij de vakdocenten, in de eerste en tweede fase wordt er in de basis gewerkt met een beperkt aantal praktijkdocenten.

Afgestemd met de onderwijs en ondersteuningsbehoefte van de leerlingen wordt gekeken waar en wanneer een leerling deel kan nemen aan het onderwijs in reguliere klassen.

Proces en structuur

Aanwezige deskundigheid binnen het team

De docent beschikt over de expertise met betrekking tot gedragsproblematiek. Daarnaast zijn ook de betrokken praktijkdocenten pedagogisch stevig onderlegd. Ondersteuning vanuit de orthopedagoog en de ondersteuningscoördinator wordt frequent ingezet. Eens in de maand wordt er een leerlingbespreking gevoerd.

Aandacht en tijd die het team kan vrijmaken voor een leerling

Er wordt extra formatie ingezet ten behoeve van de begeleiding van de leerlingen. Deze formatie is verdeeld over de groepsleerkracht, orthopedagoog, ondersteuningscoördinator en betrokken vakdocent.

Protocollen, aanpakken, programma's, methodieken en materialen die de school heeft

Elke leerling heeft een individueel ontwikkelingsplan. Bij het volgen van de ontwikkeling wordt altijd de context meegenomen. Er wordt gekeken naar de interactie van de leerling met volwassenen en met leeftijdgenootjes. Er wordt een weekoverzicht bijgehouden. Uitgangspunt is de handelingsgerichte diagnostiek.

Inrichting ruimtelijk omgeving

De klas heeft de beschikking over een eigen lokaal. Het vakonderwijs wordt gevolgd in de vaklokalen van het praktijkonderwijs.

Samenwerkingsrelaties met ouders en onderwijs- en ketenpartners.

Overleg met ouders op basis van het individueel ontwikkelingsplan.

Samenwerking met externe ketenpartners conform basisondersteuning.

3 Ambitie

Ondersteuningsstructuur

De invoering van passend onderwijs vraagt om een herziening van de ondersteuningsstructuur. Het gaat daarbij om de inbedding van de bestaande arrangementen. Om dit op een zo optimaal mogelijke manier vorm te geven is het professionaliseren van docenten één van de belangrijkste peilers.

Wat is er nodig om te zorgen dat alle docenten binnen Arkelstein bekwaam zijn in het bieden van passend onderwijs en ondersteuning aan alle leerlingen.

Ten behoeve van de sociaal- emotionele ontwikkeling van de leerlingen wordt er de komende periode gezocht naar een passende methodiek die schoolbreed uitgerold gaat worden.

Het uitgangspunt voor het aanbieden van de arrangementen is; 'Samen waar het kan, apart waar het moet'.